

Insättningsgarantiutredningen

Pressmeddelande

2005-03-07

Daniel Barr
Särskild utredare
08 406 51 07
0733 26 50 60

Thomas Norling
Sekreterare
08 405 15 31
0734 19 98 98

Sätt rätt pris på insättningsgarantin!

- **Låt bankerna betala en avgift till insättningsgarantin som motsvarar statens förväntade kostnad för garantin och slå ihop de statliga garantimyndigheterna till en myndighet. Det föreslår regeringens särskilde utredare Daniel Barr.**

I dag har Insättningsgarantiutredningen överlämnat betänkandet Reformerat system för insättningsgarantin (SOU 2005:16) till Kommun- och finansmarknadsminister Sven-Erik Österberg. Utredningen har gjort en bred översyn av insättningsgarantin och investerarskyddet (se faktaruta nedan).

Prissättning

De inlåningsföretag som omfattas av insättningsgarantin betalar i dag en årlig avgift till systemet. Den genomsnittliga avgiftsnivån är emellertid fastställd i lag med små möjligheter till riskdifferentiering. Utredningen föreslår att insättningsgarantin framöver skall följa de principer som gäller annan statlig garantigivning. Det betyder att avgifterna för insättningsgarantin framöver kommer att sättas av den ansvariga myndigheten så att de förväntas täcka såväl förväntade infrianden som administrationskostnader under garantiperioden (*självkostnadsprincipen*).

I betänkandet föreslås också att avgifterna framöver skall tas ut innan garantiperiodens början (*ex ante*). I dag finns möjlighet att höja avgiften efter ett infriande (*ex post*). Den möjligheten föreslås försvinna. Ex ante finansiering har fördelen att uttagen kan ske när betalningsförmågan är hög hos garantiobjekten och att inbetalningarna kan spridas ut över tiden.

Avgiften för enskilda institut och/eller grupper av institut skall sättas så att den reflekterar risken i dessa engagemang (*riskdifferentiering*). Den ansvariga myndigheten skall föreslå för regeringen vilken avgiftsmodell som skall användas vid finansieringen av garantin. Regeringen skall besluta om modellen.

Någon ökad belastning på banksystemet förutses inte – den genomsnittliga avgiften i systemet förutspås ungefärligen motsvara dagens avgift. Däremot förutses spridningen mellan instituten öka väsentligt.

Framtida organisation

Insättningsgarantinämnden, IGN, är i likhet med andra små organisationer sårbar. Detta påverkar möjligheterna att bedriva verksamheten effektivt. Förslagen till prissättningsmodell innebär visst behov av personella förstärkningar. Utredningen gör emellertid bedömningen att nämnden inte kommer att kunna undvika problemen, även efter föreslagna förstärkningar. Därför förordas att verksamheten sammanförs med annan verksamhet.

Utredningen föreslår att de garantiportföljer som i dag finns uppdelade på de olika statliga garantimyndigheterna (Bostadskreditnämnden, BKN, Exportkreditnämnden, EKN, IGN, Riksgäldskontoret och Sida) förs samman. En ny myndighet tillskapas med ansvar för statens hela garantiportfölj. BKN, EKN och IGN läggs ned.

Omfattning

Maximibeloppen för insättningsgarantin och investerarskyddet föreslås vara oförändrade, 250 000 kronor. Konton inom ramen för Individuellt Pensionssparande, IPS, föreslås även fortsättningsvis ligga utanför systemet. Konton med uttagsavgifter föreslås framöver att undantas från garantin.

Faktaruta:

Insättningsgarantin skyddar insättningar hos banker, värdepappersinstitut och kreditmarknadsföretag vid konkurs. Den maximala ersättningsnivån är 250 000 kronor. Systemet finansieras genom avgifter som tas ut av företagen. I dag uppgår avgiften till 0,1 procent av de garanterade avgifterna: Möjlighet finns att höja avgifterna till 0,3 procent om de fonderade medlen inom systemet understiger 2,5 procent av de garanterade insättningarna.

Statens åtagande för systemen är betydande. Insättningsgarantin skyddade vid utgången av 2003 insättningar till ett värde av 475 mdkr. Det motsvarar två tredjedelar av den totala statliga garantivolymen.

Investerarskyddet ger skydd i samband med konkurs i ett värdepappersinstitut. Om kundernas tillgångar vid en konkurs inte är avskilda från institutets tillgångar till följd av brott eller administrativa misstag kompenserar systemet kunden med belopp upp till 250 000 kronor.

Bägge systemen administreras i dag av Insättningsgarantinämnden (IGN) och baseras på EG-direktiv. IGN har för närvarande två anställda och är samlokaliserad med Finansinspektionen.